

Verpleegkunde 12 eindzorg

- Bespreek de wensen van de patiënt met betrekking tot het levenseinde
- Bied condoleances en emotionele steun aan
- Respecteer culturele en religieuze verschillen
- palliatieve zorg, hospice, dood en religie, emoties, empathie, condoleance-taal

De palliatieve zorg

Het hospice

De wilsverklaring

Het testament

De zorgvolmacht

Overlijden (overlijden - stierf - gestorven)

Rouwen

Het condoleancebericht

Gecondoleerd

Meeleven (meeleven - leefde mee - meegedaan)

Het geloof

Religieuze rituelen

Respect tonen

De pijnbestrijding

Comfort bieden

De levenskwaliteit

Medische beslissingen

Bespreken (bespreken - besprak - besproken)

1. Oefeningen

1. Koppel de items die een verwante betekenis hebben.

a. de palliatieve zorg	1. een huis voor terminale patiënten
b. het hospice	2. zorg om klachten te verlichten
c. de pijnbestrijding	3. periode van verdriet
d. het rouwproces	4. middelen tegen pijn

a-2 b-1 c-4 d-3

2. Folder van een hospiceafdeling (QR: Audio)

Vul de lege plekken in: palliatieve, hospice-afdeling, pijnbestrijding, geestelijke, rouwen, culturele, opnamegesprek, dood, verpleegkundige

Welkom op de (1) _____ van Zorgcentrum De Linde. Hier geven we (2) _____ zorg aan mensen die niet meer beter worden. Het belangrijkste doel is goede (3) _____, rust en aandacht. In het (4) _____ vraagt de (5) _____ naar de wensen van de patiënt en de familie. Bijvoorbeeld: wil iemand nog graag naar buiten, welke muziek vindt hij fijn, en wie mag er altijd langskomen?

We hebben ook een (6) _____ verzorger. Deze persoon luistert naar zorgen en praat over geloof, twijfels of angst voor de (7) _____. We hebben respect voor elke (8) _____ traditie en religieuze overtuiging. Familie en vrienden mogen hier (9) _____ op hun eigen manier. Verpleegkundigen proberen altijd medeleven te tonen en iemand te troosten, bijvoorbeeld door even te zitten, een hand vast te houden of een eenvoudige condolatie uit te spreken.

1. Wat is het belangrijkste doel van de zorg op de hospice-afdeling?

2. Welke vragen worden genoemd als voorbeeld tijdens het opnamegesprek?

3. Luister naar het audiofragment en kies het juiste antwoord. (QR: Audio)

1. Het gesprek ging over de wensen van meneer De Vries en wie medische beslissingen mag nemen.
2. De spreker zei dat meneer De Vries meteen naar een hospice moet verhuizen.
3. De spreker vermeldt dat zij respect toont voor de religieuze gewoonten van de familie.

Waar Onwaar

☐	☐
☐	☐
☐	☐

4. Kies de juiste oplossing

- Ik luister rustig naar de patiënt en ik _____ dat ik zijn angst begrijp.
a. toon b. getoond c. tonen d. toont
 - De dochter _____ of haar vader in het hospice mag sterven, en ik leg uit wat de mogelijkheden zijn.
a. vragen b. gevraagd c. vraag d. vraagt
 - Wij _____ samen de laatste wensen en we schrijven alles in de wilsverklaring op.
a. bespreken b. bespreekt c. bespreek d. heb besproken
1. toon 2. vraagt 3. bespreken

5. Rollenspel - dialogen (QR: Audio)

Wensen van patiënt bij levenseinde

Verpleegkundige: *Mevrouw, we praten even rustig over uw wensen voor de palliatieve zorg en het levenseinde, is dat goed?*

Patiënt: *Ja, dat is goed, ik wil graag minder pijn en niet meer naar de intensive care.*

Verpleegkundige: *Dat begrijp ik, in uw wilsverklaring kan ik opschrijven dat u een behandelverbod wilt voor de intensive care.*

Patiënt: *Dank u, ik vind het fijn dat u naar mij luistert en mijn wensen respecteert.*

- Welke wens van de patiënt vind jij het belangrijkste in dit gesprek, en waarom?
-

6. Spreken: vertaal en beantwoord (QR: AI+)

Ik leef met u mee. / In deze fase is het belangrijk dat we pijn en klachten goed behandelen. / Heeft u uw wensen al opgeschreven, bijvoorbeeld in een wilsverklaring?

- U bent verpleegkundige. Een patiënt in de terminale fase zegt: "Ik ben bang voor het einde." Wat zegt u kort en empathisch om gerust te stellen?

- Een oudere patiënt vraagt naar palliatieve zorg en een hospice. Hoe legt u in eenvoudige woorden het verschil uit?

- De familie van een patiënt wil een religieus ritueel bij het sterven. Hoe toont u respect voor hun geloof en cultuur?

- De partner van een overleden patiënt huilt in de gang. Wat zegt u kort om uw medeleven en condoleance te uiten?

7. Schrijven: E-mail (QR: AI+)

Beste collega,

Mevrouw De Jong is sinds gisteren opgenomen op onze afdeling **palliatieve zorg**. Ze wil waarschijnlijk binnenkort naar een **hospice**. Haar dochter maakt zich veel zorgen.

In het dossier staat een **wilsverklaring** en een **reanimatieverklaring**. Wil jij vanavond extra tijd nemen om met mevrouw en haar dochter rustig te praten over haar **patiëntwens**? Let ook op hun **religieuze overtuiging**. Zij zijn katholiek.

Wil je mij na je dienst kort mailen wat je hebt besproken?

Met vriendelijke groet,
dr. van Dijk

Schrijf een passende reactie: *Bedankt voor uw e-mail over mevrouw De Jong. / Vanavond zal ik met mevrouw en haar dochter praten over... / Ik heb gezien dat er een wilsverklaring en reanimatieverklaring in het dossier staat.*
